

**Proposta
didàctica**

ANIMALS DE LA PREHISTÒRIA

**Educació
Infantil**

Aquesta proposta didàctica inclou

- Guia didàctica de l'activitat
- Idees per a tallers i altres activitats d'aula
- Proposta de fitxes de treball

Aquesta proposta es complementa amb*

- Làmines i fitxes imprimibles
- Presentacions ppt i material de suport
- Maleta didàctica

** Per disposar del **material complementari** i la **maleta didàctica** us heu de posar en contacte amb nosaltres: 973420427 - espaorigens@gmail.com*

GUIA DIDÀCTICA DE L'ACTIVITAT

L'especial relació dels infants amb els animals ens permet, a través d'ella, apropar-nos al concepte del passat llunyà d'una forma emotiva i sensorial. Nens i nenes formaran tribus amb diferents animals totèmics i aprendran a identificar-los, reproduir els seus sons i plasmar-los simulant tècniques pictòriques prehistòriques. Gràcies als espais ambientats de l'exposició Humans Modern i al contacte amb materials i objectes, l'alumnat gaudirà d'una experiència integral i immersiva en el món del Paleolític.

El programa educatiu d'Espai Orígens es fonamenta en el potencial de l'arqueologia prehistòrica, mitjançant el treball didàctic amb el mètode científic i la cultural material, per construir valors col·lectius, basats en el coneixement propi i dels altres i l'empatia amb les seves experiències, el descobriment de les activitats a través dels objectes, i el desenvolupament de les capacitats d'anàlisi, de creativitat i de valors d'infants i joves, proposant un aprenentatge col·laboratiu, ho-

lístic i experiencial.

Les propostes didàctiques entorn als humans moderns, l'arqueologia i la prehistòria ofereixen un amplíssim ventall de motivacions, temes i competències adequades per a tots els nivells educatius, des de l'Educació Infantil al Batxillerat, des de l'èmfasi en la vivència i en la creació pel nostre públic més menut fins a l'aprofundiment en els mètodes i processos de la recerca científica per l'alumnat de Batxillerat.

MÒDULS: SEQÜÈNCIA DIDÀCTICA

L'activitat s'estructura entorn a 4 mòduls que es combinen en funció del grup i de les característiques i nombre d'alumnat que la porti terme:

Els sons dels animals: mitjançant gravacions seleccionades, aprendrem a escoltar i identificar els sons de la natura i imaginarem, amb l'ajut d'instruments de percussió, el paisatge sonor del Paleolític.

El color dels animals: coneixerem els colors bàsics que feien servir els primers humans (ocre, vermell i negre) i la manera com pintaven. Després, amb els mateixos colors intentarem fer la nostra pròpia pintura prehistòrica.

Contacontes de la Prehistòria: a través de la narració d'un conte i del contacte amb rèpliques i objectes, ens aproparem a la vida de les nenes i els nens de la Prehistòria i dels seus animals totèmics.

La dansa dels animals: com a cloenda, dissenyarem i executarem una dansa senzilla, imitant els moviments i els sons dels nostres animals totèmics.

OBJECTIUS I CONTINGUTS

CONCEPTES	OBJECTIUS	COMPETÈNCIES
Prehistòria	Diferenciar passat llunyà-present (Canvi i continuïtat)	Interpretar el present a partir de l'anàlisi dels canvis i continuïtats al llarg del temps
Humans i animals	Identificar elements de la natura	Plantejar-se preguntes sobre el medi, utilitzar estratègies de cerca de dades i analitzar resultats per trobar respostes Analitzar paisatges i ecosistemes tenint en compte els factors socials i naturals que els configuren, per valorar les actuacions que els afecten.
Sons i de la natura	Escoltar i reproduir sons i ritmes	Mostrar hàbits de percepció conscient de la realitat visual i sonora de l'entorn natural i cultural
Colors de la natura	Descobrir i utilitzar els colors que feien servir els primers humans	Dissenyar i realitzar projectes i produccions artístiques multidisciplinàries
Identitat de grup	Expressió corporal mitjançant la dansa	Comunicar vivències, emocions i idees utilitzant els recursos expressiu del propi cos Prendre part en activitats col·lectives d'expressió i comunicació corporal per afavorir la relació amb els altres

PROPOSTES PER A L'AULA

En les següents pàgines hi trobareu tota una sèrie de propostes que us poden servir per introduir el tema de la Prehistòria i preparar la vostra visita a Espai Orígens, o bé per continuar treballant-lo després a l'aula.

PREHISTO-BIBLIOTECA

Aquesta és la nostra selecció de llibres recomanats sobre la Prehistòria per als més petits.

Podeu trobar alguns d'aquests llibres a la nostra maleta didàctica.

EL RACÓ DE LA PREHISTÒRIA

Aprofiteu un racó de l'aula per construir el vostre "racó prehistòric". Amb una mica de creativitat podreu fabricar una foguera amb pedres, troncs i paper de seda o celofana; una cova amb pintures rupestres amb paper mural; una cabana amb tres pals i teles; eines amb bastons i goma eva o cartolina...

Per acabar de complementar aquest racó també podeu demanar als nens i nenes que portin diferents elements que tinguin per casa (peluixos, llibres, objectes...) i de ben segur que us quedarà un racó ben prehistòric!

A la maleta didàctica hi trobareu alguns elements que us ajudaran a completar aquest espai!

TALLERS DE CREACIÓ I EXPERIMENTACIÓ

ENS GUARNIM

A la maleta didàctica hi trobareu rèpliques d'adorns prehistòrics.

Per tal d'adornar-vos com els nens i nenes de la prehistòria podeu fer collarets amb petxines i cargols o altres elements que es trobin a la natura (fusta, llavors, os-

sos...). A internet trobareu pàgines on es poden comprar petxines ja perforades o denes fetes d'os. D'altra banda, també podeu provar de simular les denes vosaltres

mateixos amb pasta de modelar blanca, i fer les combinacions que vulgueu!

Podeu complementar aquest taller amb la fitxa número 1

A la maleta didàctica hi trobareu pigments minerals com els que feien servir a la prehistòria

Els homes i dones de la prehistòria feien servir els elements que trobaven al seu en-

torn per aconseguir els pigments amb els que fabricar la pintura, principalment carbó i alguns minerals com ocre, òxid de ferro o òxid de manganès.

Vosaltres també podeu fer la vostra pròpia pintura amb

EXPERIMENTEM AMB PIGMENTS NATURALS

pigments naturals, en aquest cas utilitzant elements que podeu trobar fàcilment a la cuina: safrà, pebre vermell, cacau, cafè, cúrcuma...

Barregeu aquests pigments amb aigua o ou... i llestos per pintar!

QUINS ARTISTES!

En el material complementari hi trobareu algunes plantilles per a utilitzar amb els més petits i imatges de diferents pintures rupestres* per si necessiteu inspiració!

Amb les pintures naturals que haureu aconseguit, o bé amb pintura normal, podeu fer la vostra pròpia obra d'art rupestre: utilitzeu un paper arrugat per simular la textura d'una cova i repasseu la silueta i

feu els detalls amb cera negra; feu un conjunt rupestre entre tots i totes en un paper craft de color marró, dibuixant-hi animals o estampant les vostres mans; o bé utilitzeu pedres com a suport.

*Disposeu d'aquestes imatges i totes les del material complementari en dos formats diferents: làmines A3 per imprimir i presentacions ppt per a poder ser projectades.

UN MAMUT BEN LLANUT

El mamut és l'animal de la Prehistòria per excel·lència, així que us proposem una activitat plàstica per fer el vostre propi mamut llanut. Amb un suport de cartró o cartolina, dibuixeu una silueta d'un mamut, pinteu el seu interior amb cola blanca i enganxeu-hi retalls de llana.

Afegiu-hi un ull i un parell d'ullals, repasseu-ne la silueta i... ja teniu el vostre mamut llanut!

Podeu introduir l'activitat tot parlant del mamut a partir del peluix que trobareu a la nostra maleta didàctica.

Al material complementar-hi disposeu d'un patró per a dibuixar la silueta del mamut.

Podeu completar aquesta activitat amb la lectura del llibre "Ut, el Mamut", que trobareu a la nostra maleta didàctica.

FEM DOESCULTORS I ESCULTORES

A la Prehistòria eren un grans artistes, i no només dibuixaven i pintaven, sinó que també eren escultors i escultores: feien figuretes d'animals i també unes figures de dones ben grasses que els arqueòlegs i arqueòlogues anomenem "Venus".

A partir d'un senzill sistema de "boletes" de plastilina, podeu provar de fer d'escultors i escultores i elaborar la vostra Venus paleolítica!

En el material complementari disposeu d'imatges de diverses venus paleolítiques i de pautes per modelar-ne una.

També podeu trobar una reproducció de la Venus de Willendorf a la nostra maleta didàctica.

SONS DE LA PREHISTÒRIA

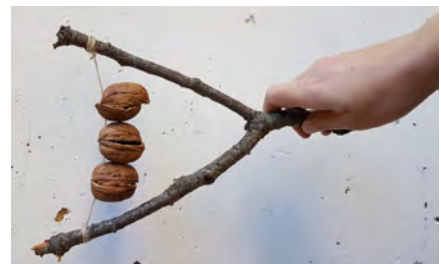
Els homes i dones de la Prehistòria van començar a fer música amb el que la natura els oferia: la seva veu i el seu cos, ossos d'animals, pedres, pals...

Mica en mica devien anar fabricant instruments més elaborats. Vosaltres també podeu provar de construir-ne algun amb diferents elements

A la maleta didàctica podreu trobar alguns instruments com els que devien fer sonar a la Prehistòria.

naturals: sonalls amb nous o petxines, maraques amb carbasses i llavors, güiros fent ranures a un os...

Deixeu aquests instruments al vostre racó de la Prehistòria perquè els nens i nenes experimentin, o bé jugueu a fer ambientacions sonores: us imagineu com sonaria una tempesta, un

riu, una cacera, un ramat de mamuts...?

FITXES DE TREBALL

És recomanable que les fitxes que us proposem vagin acompanyades d'un treball previ dels continguts, i que es complementin amb imatges (disposeu de làmines i presentacions ppt en el material complementari) i, sempre que sigui possible, amb rèpliques i objectes com els que podeu trobar a la nostra maleta didàctica.

(Disposeu de totes les fitxes en format b/n i color per a imprimir en el material complementari)

1. L'INNA I EN BRUN

Treball previ: observeu les imatges de l'Inna i en Brun (làmines en color disponibles en el material complementari) i feu diferents preguntes sobre aquests dos personatges, que són els amfitrions de les escoles que visiten Espai Orígens: on deuen viure? Com van vestits? Què deuen menjar? Aquestes qüestions us serviran per introduir el tema de la Prehistòria o bé per recordar els conceptes treballats a la sortida

Treball fitxa: per tal de poder ser adaptada a diferents nivells d'aprenentatge, aquesta fitxa disposa de dues versions: en la primera, pensada per als més petits, s'han de relacionar quatre complements de vestimenta de la Prehistòria amb el dibuix. En la segona, cal encerclar quins materials podien fer servir a la prehistòria per a vestir-se i adornar-se (petxines, ossos, pell, banyes i dents)

A la maleta didàctica hi trobareu algun complement com els que apareixen a la fitxa i el conte "S'ha apagat el foc", protagonitzat per l'Inna i en Brun.

2. QUÈ PINTAVEN?

Al material complementari disposeu d'imatges de les pintures originals corresponents als dibuixos de la fitxa.

Treball previ: a la Prehistòria pintaven allò que veien a la natura. Per tant, hi ha moltes coses que avui en dia dibuixem que no apareixen a les pintures rupestres perquè aleshores no existien o bé no ho coneixien.

Entre tots i totes feu una pluja d'idees de tot allò que creuen que no existia a la Prehistòria: animals, objectes...

Treball fitxa: pintar només aquells dibuixos que siguin prehistòrics. Feu notar als nens i nenes que de "cases" ja en tenien, però que eren diferents; que tot i que si que dibuixaven animals, els gats encara no existien; i que de cotxes no n'hi havia. També podeu explicar que a part d'animals dibuixaven persones, però una mica diferent de com ho fem ara, i que estampaven les mans amb pintura.

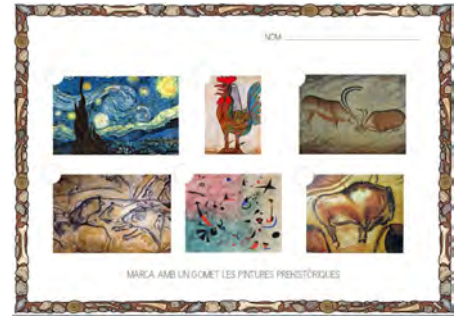
3. D'ARA O D'ABANS?

En aquesta fitxa que us proposem cal enganxar un gomet a totes aquelles pintures que siguin prehistòriques.

Es tracta que els nens i nenes, havent treballat ja les pintures rupestres, sàpiguen

reconèixer-les tot comparant-les amb obres d'art realitzades en època contemporània.

Al material complementari trobareu imatges de les obres d'art que apareixen a la fitxa.

4. ANIMALS PREHISTÒRICS

Treball previ: a partir de fotografies d'animals prehistòrics (trobareu les imatges al material complementari), feu adonar als

nens i nenes que avui en dia a Catalunya no trobem la majoria d'aquests animals. D'una banda, perquè molts d'ells són de climes freds: el mamut i el rinoceront llanut, per exemple, que tenien com un "abric" de pèl; o el ren, que els nens i nenes coneixeran molt bé gràcies al Pare Noel. Això ens explica que a la Prehistòria en alguns moments va fer molt més fred que ara.

D'altra banda, molts d'aquests animals s'han extingit, que vol dir que ja no existeixen: el mamut, el lleó i l'ós de les cavernes, el rinoceront llanut i l'ur.

Treball fitxa: acolorir els dibuixos i pintar o resseguir el nom dels tres animals.

5. EL REBOST DE LA PREHISTÒRIA

Treball previ: a la majoria de nens i nenes, quan pensen en el menjar a la Prehistòria, els ve al cap la caça, però el cert és que, tot i que la carn era important, gran part dels aliments s'aconseguien amb la recol·lecció. Comenteu amb els nens i nenes tots aquells aliments que creuen que podien aconseguir a la Prehistòria del que la natura els oferia.

Treball fitxa: agafeu la làmina d'aliments que acompanya aquesta fitxa i retalleu amb tisores o punxons els que menjaven a la Prehistòria: mol·luscs, bolets, carn, espàrrecs, avellanes, peix i ous. Després, enganxeu-los damunt la cistella de la compra.

Feu parar atenció que, com que encara no havien après a conrear, no tenien verdures de

l'hort ni fruita com la nostra o cereals, i com que només hi havia animals salvatges, no tenien llet)